

Petra Werkman

Meer dan een naam

Op 9 januari 2023 kondigde het Hof van Justitie van de Europese Unie aan dat prejudiciële zaken die omwille van de bescherming van persoonsgegevens worden geanonimiseerd, voortaan een fictieve naam krijgen. Sinds 1 juli 2018 werden de persoonsgegevens in deze zaken vervangen door letters, wat resulteerde in arresten met aanduidingen als TQ, JY, en E.K.. Voor die datum werden prejudiciële zaken niet geanonimiseerd, denk aan Chakroun en Chavez. Vanaf 1 januari 2023 krijgen nieuwe geanonimiseerde zaken automatisch een fictieve naam toegekend. Op die manier kunnen deze zaken gemakkelijker worden onthouden en aangehaald.

De fictieve naam is in beginsel geen bestaande naam, maar een willekeurige combinatie van lettergrepen. Een nieuwe, unieke naam dus, die wordt toegekend door een geautomatiseerde generator. Deze naam heeft daardoor geen betekenis, anders dan praktische overwegingen. Interessant is dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens er niet in meegaat. Dit Hof noemt nog steeds de namen van partijen, al kan het ook besluiten dat de identiteit van de indiener niet openbaar moet worden gemaakt.

Het recht op privacy staat op gespannen voet met het recht op een identiteit. Hoewel de nieuwe naam in dit geval (als het goed is) juist niets zegt over de identiteit van degenen die betrokken zijn bij de zaak, is het met een naam meestal andersom. Een naam is een belangrijk onderdeel van iemands identiteit. Een naam geeft bovendien erkenning en bestaansrecht. Daarom

is het ook zo belangrijk dat iemand zich met zijn of haar naam kan registreren, om ook voor de overheid te bestaan.

Nog belangrijker is het om ook de persoon achter de naam te zien. Uiteindelijk gaat het niet om de naam, maar om degene die hem draagt. Die ander is niet alleen een naam op papier, een nummer in een dossier, een getal in het nieuws. Ieder mens is waardevol, en die waarde is niet afhankelijk van zijn of haar naam.

Om verder te kunnen kijken dan iemands naam, moet er ruimte zijn om de mens daadwerkelijk te zien. Daarom is het een hoopvolle ontwikkeling dat – na de bundel Ongehoord. Onrecht in het vreemdelingenrecht en het verslag van de werkgroep juridische reflectie van de ABRvS – de IND reflectiebijeenkomsten organiseert en dat de ABRvS initiatieven ontplooit om met de aangedragen knelpunten aan de slag te gaan. Sinds het vorige nummer van A&MR volgen we deze ontwikkelingen op de voet, met de nieuwe serie artikelen ‘Een jaar na het ABRvS-reflectieverslag’. En in het volgende nummer praten we erover met de nieuwe voorzitter van de Vreemdelingenkamer van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Hanna Sevenster.

Ten slotte, over namen gesproken: de redactie telt een nieuwe naam, en dat is de mijne. Sinds december vorig jaar mag ik de rol van redactiesecretaris van A&MR vervullen. En ik hoop verder te kijken dan alleen naar de – bekende en onbekende – namen.